

ROTTERDAM BEKEKEN EN BELUISTERD IN 2002

drs. R. Tromp en drs. R. van Duin

Centrum voor Onderzoek en Statistiek (COS)
januari 2003

In opdracht van Stichting Lokale Omroep Rotterdam (SLOR)

© Centrum voor Onderzoek en Statistiek (COS)

Auteur: drs. R. Tromp en drs. R. van Duin

Project: 02-1879

Prijs: € 10

Adres: Goudsesingel 78, 3011 KD Rotterdam
Postbus 21323, 3001 AH Rotterdam

Telefoon: (010) 403 25 00

Telefax: (010) 403 25 01

E-mail: info@cos.nl

Website: www.cos.nl

INHOUD

	Samenvatting en conclusies	4
1	Inleiding	6
	1.1 Aanleiding tot onderzoek	6
	1.2 Methode van onderzoek	6
	1.3 Respons	6
	1.4 Leeswijzer	7
2	ToegangsTV	8
	2.1 Bereik in 2002	8
	2.2 Ontwikkeling van bereik en waardering	12
3	Toegangsradio	14
	3.1 Bereik in 2002	14
	3.2 Ontwikkeling van bereik en waardering	17
4	De respondenten aan het woord	18
	Bijlagen	

Samenvatting en conclusies

In Rotterdam kunnen verschillende bevolkingsgroepen eigen televisie- en radioprogramma's uitzenden via de kabel. Hiervoor zijn één televisiekanaal en vier radiokanalen gereserveerd. De Stichting Lokale Omroep Rotterdam (SLOR) beheert de zogenaamde lokale Toegangstelevisie en Toegangsradio.

Rotterdam TV

Toename van het aantal kijkers

Rotterdam TV heeft een groep trouwe kijkers aan zich weten te binden. Een groep kijkers die elk jaar groter wordt. Een kwart van de Rotterdammers (23%) kijkt wekelijks of vaker naar kanaal 59- op de Rotterdamse kabel, in 1998 lag dit percentage op 14%.

Naast regelmatige kijkers trekt Rotterdam TV ook incidentele kijkers: 13% van de Rotterdammers kijkt minder dan vier keer per maand naar de zender. Dit betekent dat in 2002 in totaal 36% van de Rotterdamse bevolking -wel eens- naar Rotterdam TV kijkt. Dit bereik kan worden beschouwd als de bovengrens dat is gebaseerd op het schriftelijke onderzoek.¹ Een grote meerderheid van de Rotterdammers vindt het belangrijk dat er een televisiekanaal bestaat waar verschillende Rotterdamse groepen eigen televisieprogramma's kunnen uitzenden. Bovendien heeft driekwart van Rotterdam TV gehoord.

Rotterdam TV vooral populair onder allochtonen en jongeren

Het bereik van Rotterdam TV verschilt per bevolkingsgroep. Vooral onder allochtonen is het bereik hoog: bijna de helft van de Rotterdammers van allochtone afkomst kijkt wekelijks of vaker naar kanaal 59-. Een verklaring hiervoor is dat verschillende uitzendingen op Rotterdam TV gericht zijn op specifieke etnische groepen in de Rotterdamse samenleving. Ook jongeren zijn relatief vaak wekelijkse kijkers (34%) van Rotterdam TV. Daarmee is de samenstelling van de groep kijkers ten opzichte van vorige onderzoeken niet gewijzigd.

Een kwart van de Rotterdammers raadpleegt wel eens teletekst van Rotterdam TV

Bijna een kwart van de Rotterdammers zegt wel eens gebruik te maken van teletekst op Rotterdam TV. Van hen doet het merendeel dat soms en een kleine groep regelmatig. Het vaakst worden zowel het programmaoverzicht als de omroepinformatie bekeken. Vooral een uitgaansagenda, uitgebreider programmaoverzicht, regio(sport)nieuws en een regionaal weerbericht zijn als suggesties gedaan.

Gemiddelde rapportcijfer voor de programmering bedraagt een 6,5

De - incidentele en regelmatige - kijkers van Rotterdam TV beoordelen de programma's op Rotterdam TV gemiddeld met het rapportcijfer 6,5, wat een lichte daling ten opzichte van 2000 (6,7) betekent. De vijf best bekeken omroepen op de zender zijn, in volgorde van afnemende kijkdichtheid, Kunstkanaal, Films in Rotterdam, Cineac Pietje Bell, Feza TV en Islamic relief.

¹ Uit een in 2000 gehouden korte telefonische enquête onder 300 Nederlands sprekende Rotterdammers blijkt dat de ondergrens aanzienlijk lager ligt (toen 5%).

Toegangsradio

16% van de Rotterdammers luistert wekelijks naar Toegangsradio

Iets meer dan één op de acht Rotterdammers luistert wekelijks naar één of meer omroepen op Toegangsradio. Het bereik ligt daarmee op een hoger niveau dan twee jaar geleden. Net zoals bij Toegangstelevisie is het bereik met name hoog onder allochtonen en jongeren (respectievelijk 35% en 25% procent), al nam het aantal luisteraars binnen de oudere leeftijdsgroepen toe. Een klein aantal luisteraars beluistert de programma's via internet.

58% Rotterdammers vindt radioprogramma's van Rotterdamse groepen belangrijk

Drie op de vijf Rotterdammers is van mening dat het belangrijk is dat Rotterdamse groepen eigen radioprogramma's kunnen uitzenden. Eén op de vijf vindt het niet belangrijk. Verder geeft 22% geen antwoord op deze vraag of zegt het niet te weten.

Gemiddeld rapportcijfer voor Toegangsradio stijgt van 7,1 naar 7,3

De luisteraars waarderen de programma's op Toegangsradio gemiddeld met een 7,3, dat is hoger dan in 2000 (7,1). De vijf best beluisterde omroepen zijn, in volgorde van afnemende luisterdichtheid, Migranten Omroep Rotterdam, Cabo Verde FM, Radio Spangen, Radio Milan en Radio SRS.

1 Inleiding

De Stichting Lokale Omroep Rotterdam (SLOR) heeft het Centrum voor Onderzoek en Statistiek (COS) gevraagd een onderzoek te doen naar het bereik van en de waardering voor de lokale Toegangstelevisie en Toegangsradio. In november en december 2002 is 1500 Rotterdammers gevraagd een schriftelijke vragenlijst in te vullen. Het responspercentage bedraagt 43%.

1.1 Aanleiding tot onderzoek

Al een aantal jaren kunnen in Rotterdam verschillende bevolkingsgroepen eigen televisie- en radioprogramma's uitzenden. Hiervoor zijn op de Rotterdamse kabel één televisiekanaal en vier radiokanalen beschikbaar. De Stichting Lokale Omroep Rotterdam (SLOR) beheert de zogenaamde lokale Toegangstelevisie en Toegangsradio.

In opdracht van de SLOR heeft het Centrum voor Onderzoek en Statistiek (COS) voor de evaluatie aan het gemeentebestuur onderzoek gedaan naar het bereik van en de waardering voor Toegangstelevisie en Toegangsradio. In 1998 en 2000 voerde het COS ook een dergelijk onderzoek uit in opdracht van de SLOR.

1.2 Methode van onderzoek

In overleg met de opdrachtgever, de SLOR, is opnieuw gekozen voor een schriftelijke enquête onder de Rotterdamse bevolking (inclusief Hoek van Holland) van 13 tot en met 75 jaar. Uit het bevolkingsbestand is een aselechte steekproef getrokken van 1500 personen.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in november en december 2002. De steekproefpersonen hebben begin november een vragenlijst ontvangen. In een begeleidende brief van wethouder Hulman zijn zij uitgenodigd om mee te werken aan het onderzoek. In november zijn alle steekproefpersonen, die nog geen vragenlijst hadden teruggestuurd, schriftelijk gerappelleerd. Onder Turkse, Marokkaanse en Kaapverdiaanse Rotterdammers is bovendien persoonlijk gerappelleerd door enquêteurs uit de eigen bevolkingsgroep.

1.3 Respons

De onderzoeksopzet heeft geresulteerd in een respons van 43% voor de totale steekproef van 1500 personen.

Selectiviteit

Het is mogelijk dat bij een schriftelijk onderzoek met vragen over één onderwerp, zoals bij dit onderzoek uitsluitend niet alleen minder, maar ook specifieker wordt gerespondeerd dan bij een onderzoek met vragen over meerdere onderwerpen. In voorgaande rapportages is door middel van een telefonisch onderzoek onder 300 Nederlands sprekende Rotterdammers de spontane herkenning van de programma's van Rotterdam TV gemeten. Het bleek dat 5% van

de respondenten naar één of meer omroepen heeft gekeken, terwijl in de schriftelijke enquête een percentage van 20% werd gevonden. Een verklaring voor dit grote verschil is gelegen in het feit dat ondervraagden bij schriftelijke enquêtes meer bedenktijd hebben en er met schriftelijke enquêtes meer allochtone Rotterdammers worden bereikt. De uitkomsten uit het schriftelijke onderzoek zijn in het verleden opgevat als onder- en bovengrens van het bereik van Rotterdam TV. De ongewijzigde onderzoeksopzet maakt overigens vergelijkingen in de tijd zeer goed mogelijk.

Weging

Daarnaast is een standaardcontrole uitgevoerd, waarbij is gekeken of de groep respondenten een afspiegeling vormt van de Rotterdamse bevolking vanaf 13 jaar. De verdeling van de respondenten naar geslacht, leeftijd, etniciteit en deelgemeente is vergeleken met die van de bevolking. Geconstateerd is dat autochtonen enigszins zijn oververtegenwoordigd in de responsgroep. In de onderzoeken van 1998 en 2000 was deze groep, weliswaar in mindere mate, ook oververtegenwoordigd. Gezien de mogelijk selectieve respons en om de vergelijkbaarheid met voorgaande rapportages mogelijk te maken is besloten om niet te herwegen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het bereik van ToegangsTV behandeld. Verder worden de resultaten van dit onderzoek vergeleken met de resultaten van 1998 en 2000 en wordt de waardering voor ToegangsTV uit de doeken gedaan. Hoofdstuk 3 bespreekt het bereik van en de waardering voor Toegangsradio. Tenslotte worden in hoofdstuk 4 de opmerkingen van de respondenten behandeld. De bijlage bevat een overzicht met alle resultaten, de aankondigingsbrief, de vragenlijst en een verklaring van de percentages.

2 ToegangsTV

Dit hoofdstuk geeft antwoord op de vraag hoeveel en welke Rotterdammers (wel eens) naar Rotterdam TV kijken (het bereik) en hoe belangrijk zij het aanbieden van televisieprogramma's door Rotterdamse groepen vinden. Verder wordt behandeld hoeveel omroepen er door de kijkers worden bekeken. Tevens is er aandacht voor het gebruik van teletekst. Tot slot van dit hoofdstuk worden de resultaten van dit jaar vergeleken met de resultaten van 1998 en 2000 en wordt de waardering voor het televisiekanaal uit de doeken gedaan.

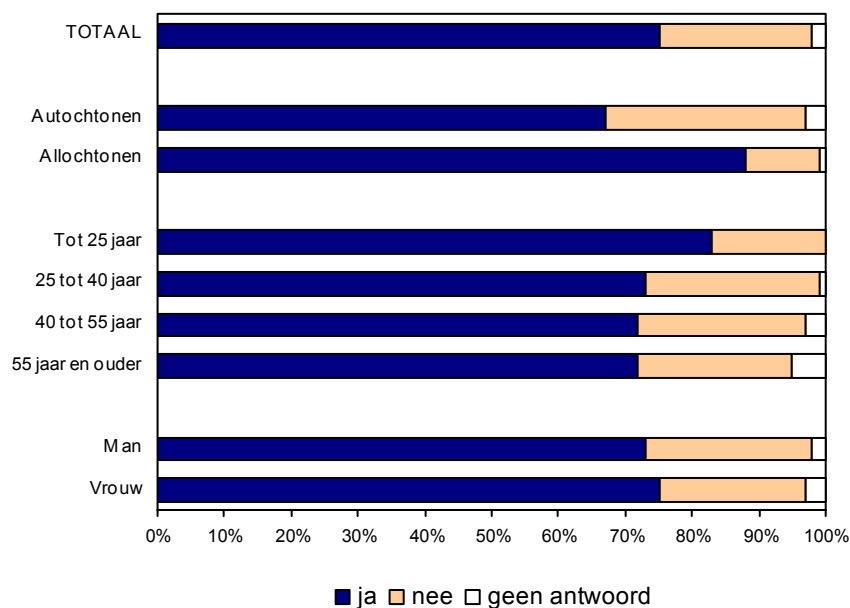
2.1 Bereik in 2002

Bereik: Belang, bekendheid en percentage kijkers

Driekwart onderstreept belang eigen televisieprogramma's door Rotterdamse groepen

Driekwart van de Rotterdammers vindt het belangrijk dat Rotterdamse groepen eigen televisieprogramma's kunnen maken en uitzenden via de Rotterdamse kabel. Iets minder dan een kwart vindt het niet belangrijk.

Figuur 2.1 Belang van eigen televisieprogramma's van Rotterdamse groepen naar etniciteit, leeftijd en geslacht

Allochtonen en jongeren vinden tv-programma's door Rotterdamse groepen belangrijker

Uit figuur 2.1 blijkt ook dat allochtonen het belangrijker vinden dat Rotterdamse groepen eigen televisieprogramma's kunnen maken en uitzenden dan autochtonen. Verder wordt duidelijk dat jongeren meer waarde hechten aan programma's voor en door Rotterdamse groepen dan ouderen.

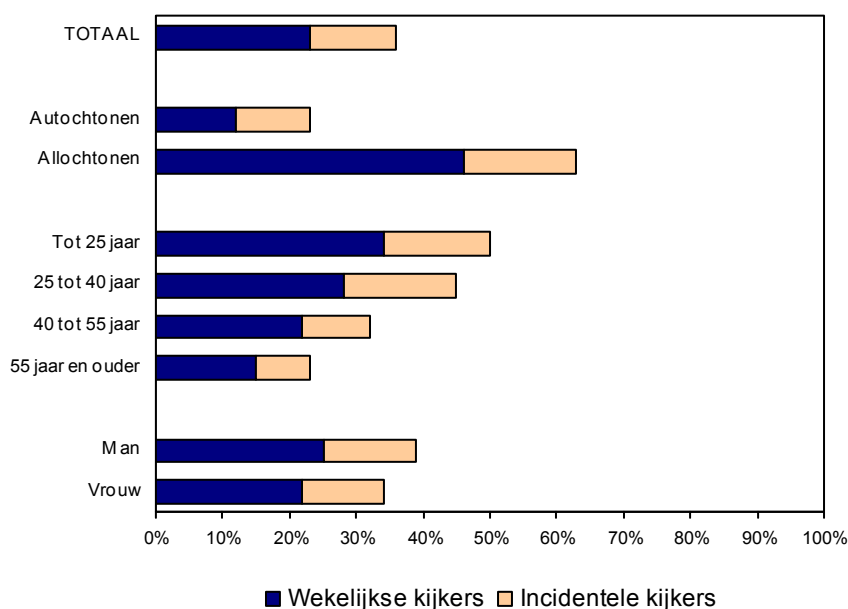
Bijna driekwart van de Rotterdammers heeft wel eens gehoord van Rotterdam TV

Iets minder dan driekwart van de Rotterdammers heeft wel eens gehoord van Rotterdam TV en vier op de vijf Rotterdammers weet dat in Rotterdam verschillende bevolkingsgroepen eigen televisieprogramma's kunnen uitzenden. Niet iedereen die weet dat verschillende bevolkingsgroepen eigen televisieprogramma's uitzenden, weten dat deze zender Rotterdam TV heet.

Bijna een kwart kijkt wekelijks naar Rotterdam TV

Bijna een kwart van de Rotterdammers kijkt wekelijks naar Rotterdam TV: het bereik is 23% (figuur 2.2)². Daarnaast kijkt 13% van de Rotterdamse bevolking incidenteel naar de zender, ofwel minder dan vier keer per maand. Ruim eenderde van de Rotterdammers kan dus worden beschouwd als een incidentele of regelmatige kijker van Rotterdam TV.

Figuur 2.2 Bereik van Rotterdam TV in 2002 naar etniciteit, leeftijd en geslacht

Bereik: etniciteit en leeftijd

Het bereik van Rotterdam TV is onder allochtonen aanzienlijk groter

Het bereik van Rotterdam TV is onder allochtonen aanzienlijk hoger dan onder autochtonen. Bijna de helft van de allochtone Rotterdammers kijkt wekelijks naar Rotterdams TV tegen één op de tien autochtone Rotterdammers. Een verklaring hiervoor is dat veel uitzendingen op Rotterdam TV gericht zijn op specifieke etnische groepen in de Rotterdamse samenleving.

Jongeren kijken vaker naar Rotterdam TV

Wanneer het bereik wordt gezien naar leeftijd, blijkt dat de groep regelmatige kijkers het grootst is onder jongeren. Meer dan één op de drie Rotterdammers tot 25 jaar kijkt tenminste wekelijks

² Het bereik van 23% kan wegens een selectieve respons op de vragenlijst in werkelijkheid voor de Rotterdamse bevolking lager liggen (zie 1.3, blz. 8)

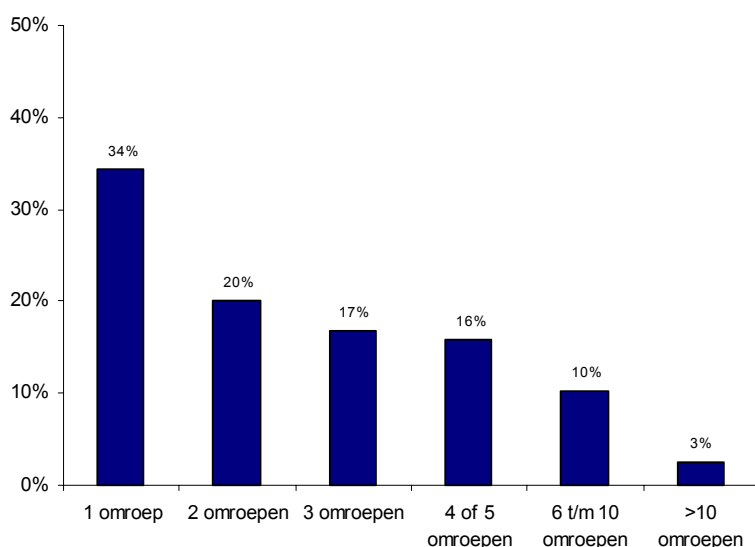
naar een uitzending van Rotterdam TV tegenover bijna één op de zes Rotterdammers van 55 jaar of ouder. Mannen en vrouwen zijn bijna even vaak vaste kijkers van Rotterdam TV. Van beide groepen kijkt iets meer dan een kwart wekelijks naar het televisiekanaal.

Bereik: de omroepen

Eenderde van de kijkers van Rotterdam TV kijkt naar de uitzendingen van één omroep

Eenderde van de - wekelijkse en incidentele - kijkers van Rotterdam TV kijkt naar de uitzendingen van één bepaalde omroep. Eén op de vijf kijkers kijkt naar programma's van twee omroepen (figuur 2.3). De resterende helft kijkt naar drie of meer omroepen.

Figuur 2.3 Aantal omroepen waarnaar incidentele en wekelijkse kijkers kijken

Uiteraard kijken de wekelijkse kijkers naar meer omroepen dan de incidentele kijkers. Van de incidentele kijkers stemt driekwart af op één omroep. Bijna 90% van de wekelijkse kijkers kijkt naar twee of meer omroepen.

Het Kunstkanaal trekt de meeste kijkers

Van alle omroepen op Rotterdam TV trekt Kunstkanaal de meeste kijkers. Van de Rotterdammers kijkt 11% – wekelijks of minder vaak – naar de uitzendingen van deze omroep.

Figuur 2.3 Top 5 van best bekeken omroepen, 2000 en 2002³ (percentage Rotterdammers die naar desbetreffende omroep kijkt)

	2002	% kijkers	2000	% kijkers
1	Kunstkanaal	11%	Kunstkanaal	6%
2	Films in Rotterdam	9%	Cineac Pietje Bell	6%
3	Cineac Pietje Bell	8%	Feza TV	5%
4	Feza TV	7%	AC-TV	4%
5	Islamic Relief	5%	STAR-TV	3%

³ Naarmate het percentage kijkers lager is, krijgt de rangorde een meer indicatieve waarde.

Teletekst

Bijna een kwart van de Rotterdammers gebruikt teletekst van Rotterdam TV

Bijna een kwart van de Rotterdammers zegt gebruik te maken van teletekst aangeboden door Rotterdam TV. Van hen blijkt het merendeel soms teletekst te gebruiken en een kleine groep regelmatig. Het vaakst raadplegen de teletekstgebruikers zowel het programmaoverzicht als omroepinformatie (44%). Twee op de vijf (39%) bekijkt teletekst alleen voor het programmaoverzicht en 17% raadpleegt teletekst alleen voor omroepinformatie.

Wensen: uitgaansagenda, regionieuws, regionale weer en uitgebreide programmainfo

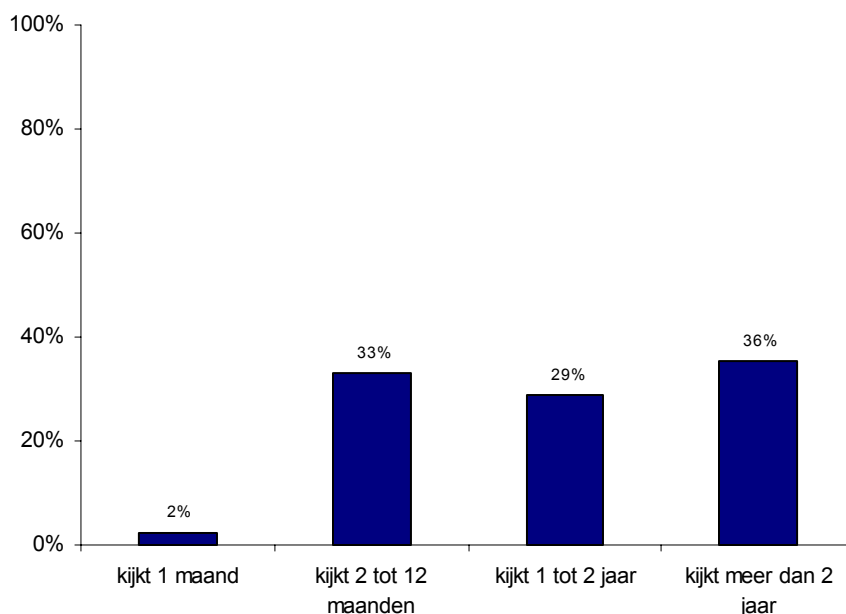
De gebruikers van teletekst hebben hun wensen kenbaar kunnen maken over de aan te bieden informatie in een open vraag. Iets minder dan de helft van de gebruikers van teletekst heeft een suggestie gegeven. Eén op de tien teletekst kijkers zou graag een uitgaansagenda op teletekst vinden met gegevens over films, bioscopen, activiteiten in Rotterdam en kunst en cultuur. Een kleiner aantal kijkers geeft aan meer achtergrondinformatie te wensen over uitgezonden programma's. Verder zouden enkelen lokaal sportnieuws en regionieuws op teletekst willen vinden. Tot slot is een aantal teletekst kijkers van mening dat het aanbieden van het regionale weer en vacatures een verbetering van de informatievoorziening oplevert.

Sinds wanneer kijken de kijkers

Een meerderheid van de kijkers kijkt langer dan 1 jaar naar Rotterdam TV

Veel wekelijkse en incidentele kijkers blijken meer dan een jaar naar Rotterdam TV te kijken (65%). Slechts 2% kijkt op het moment van invullen van de vragenlijst een maand naar uitzending(en) van Rotterdam TV en eenderde stemt korter dan een jaar af op de lokale omroep.

Figuur 2.4 Periode dat incidentele en wekelijkse kijkers naar Rotterdam TV kijken

Gemiddelde waardering programma's

De programma's worden gewaardeerd met een 6,5

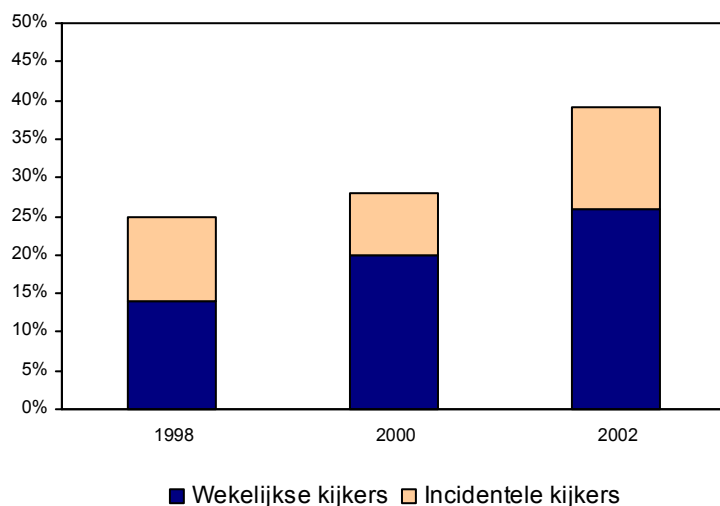
Aan de kijkers van Rotterdam TV is gevraagd hoe zij de programma's in het algemeen waarderen. Gemiddeld waarderen ze de programma's op de zender met het rapportcijfer 6,5. De wekelijkse kijkers gaven gemiddeld een hoger cijfer (6,8) dan de incidentele kijkers (5,9).

2.2 Ontwikkeling van bereik en waardering

In vergelijking met 1998 en 2000 kijken meer Rotterdammers naar RotterdamTV

In vergelijking met twee en vier jaar geleden kijken meer Rotterdammers wekelijks naar Rotterdam TV. In 1998 bereikte de zender wekelijks 14% van de Rotterdamse bevolking, in 2000 was dat 20% en bij deze laatste meting 23%. Ook de groep incidentele kijkers is ten opzichte van 2000 iets groter geworden: in 2000 keek 8% van de Rotterdammers minder dan één keer per week naar de uitzendingen op kanaal 59-, tegen 13% in 2002. Al met al is de groep kijkers van Rotterdam TV elk jaar groter geworden in periode 1998 - 2002 (figuur 2.5).

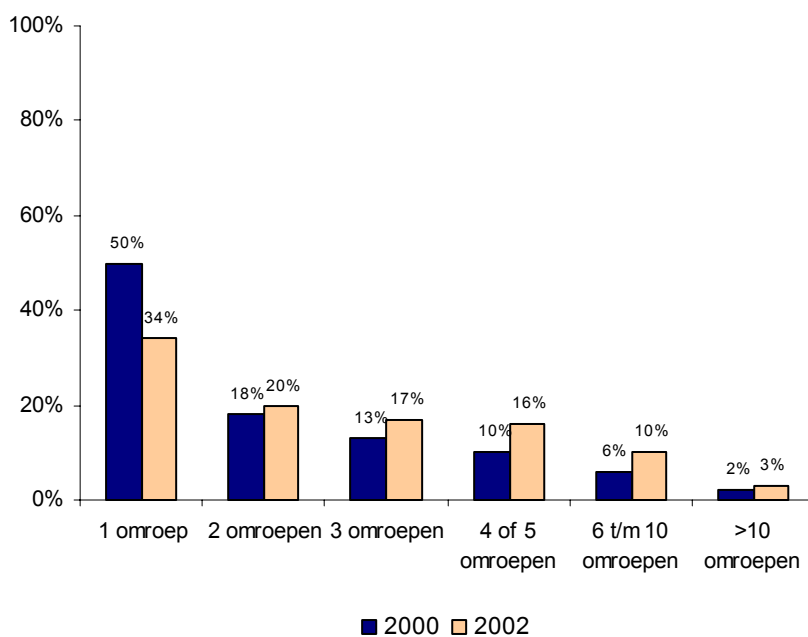
Figuur 2.5 Bereik van Rotterdam TV in 1998, 2000 en 2002

Er wordt naar steeds meer omroepen gekeken

In vergelijking met 2000 kijken Rotterdammers niet alleen vaker naar Rotterdam TV, maar ook naar meer omroepen. In 2000 keek de helft van de kijkers naar één omroep tegen eenderde in 2002. Uit de statistieken over 2002 blijkt echter dat 29% van de kijkers naar vier of meer omroepen kijken tegen 18% in 2000. Figuur 2.6 brengt de verschillende percentages in beeld.

Figuur 2.6 Aantal omroepen waarnaar incidentele en wekelijkse kijkers kijken, 2000-2002

De algemene waardering daalt licht ten opzichte van 2000

In de vorige rapportage constateerden we dat de algemene waardering voor de programma's op Rotterdam TV in 2000 iets toenam ten opzichte van 1998. In 1998 waardeerden de kijkers de zender namelijk met het rapportcijfer 6,3 en in 2000 gaven ze gemiddeld een 6,7. In 2002 kwam het rapportcijfer uit op een 6,5.

3 Toegangsradio

Dit hoofdstuk presenteert allereerst hoe belangrijk Rotterdammers het vinden dat radioprogramma's door Rotterdamse groepen worden uitgezonden. Vervolgens wordt behandeld hoe vaak Rotterdammers programma's van Toegangsradio beluisteren. Verder wordt duidelijk hoeveel luisteraars gebruikmaken van radio-uitzendingen via internet. Tot slot van dit hoofdstuk worden het rapportcijfer voor het radiokanaal en een vergelijking met de resultaten van 1998 en 2000 behandeld.

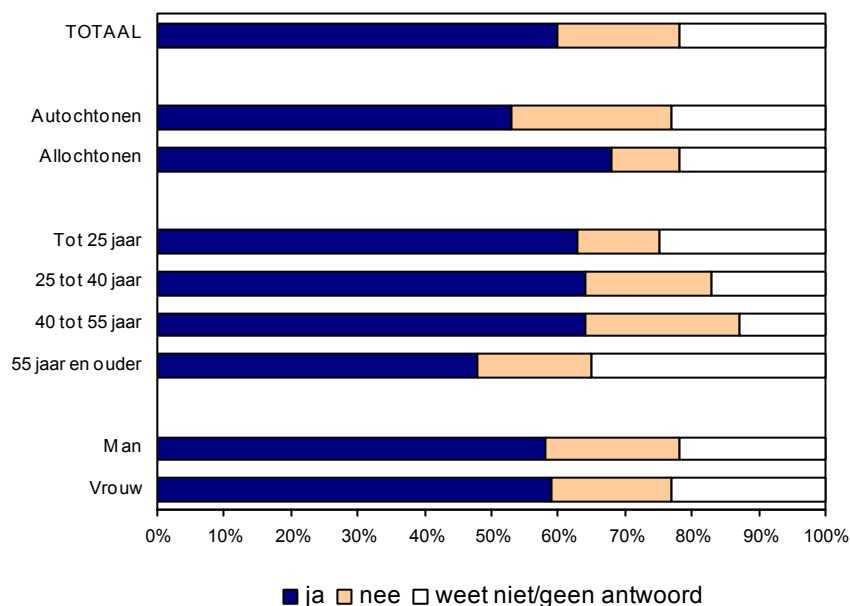
3.1 Bereik in 2002

Bereik: Belang, bekendheid en percentage luisteraars

58% Rotterdammers vindt radioprogramma's van Rotterdamse groepen belangrijk

Drie op de vijf Rotterdammers is van mening dat het belangrijk is dat Rotterdamse groepen eigen radioprogramma's kunnen uitzenden. Eén op de vijf vindt het niet belangrijk. Verder geeft 22% geen antwoord op deze vraag of zegt het niet te weten.

Figuur 3.1 Belang van eigen radioprogramma's van Rotterdamse groepen naar etniciteit, leeftijd en geslacht

Allochtonen vinden radio door Rotterdamse groepen belangrijker dan autochtonen

Uit figuur 3.1 blijkt dat allochtonen, net als bij televisie voor en door Rotterdamse groepen, het belangrijker vinden dat radioprogramma's door Rotterdamse groepen worden uitgezonden dan autochtonen. Verder blijkt dat Rotterdammers van 55 jaar en ouder minder waarde hechten aan uitzendingen van Rotterdamse groepen dan jongere Rotterdammers.

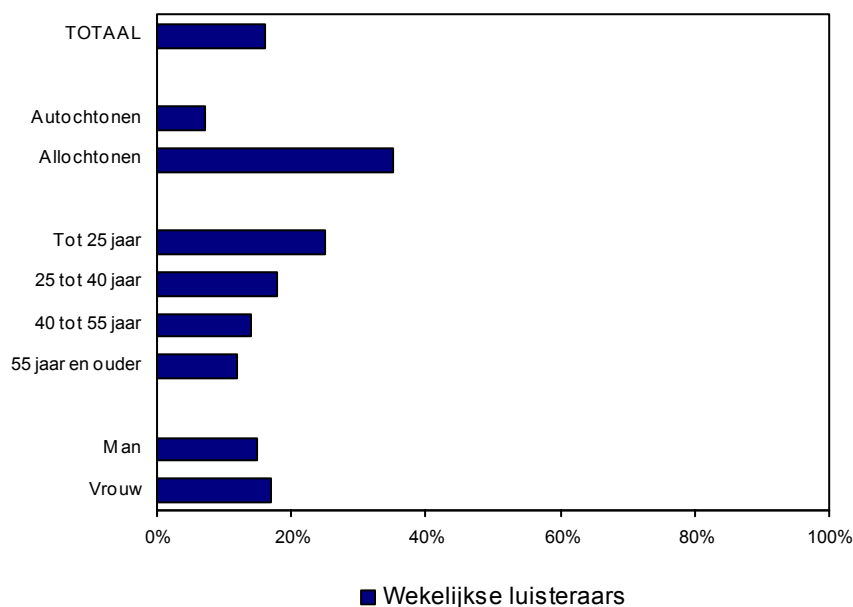
59% Rotterdammers weet dat Rotterdamse groepen eigen radioprogramma's uitzenden

Bijna drie op de vijf Rotterdammers is op de hoogte van het feit dat in Rotterdam verschillende bevolkingsgroepen eigen radioprogramma's kunnen uitzenden via de kabel. 38% van de Rotterdammers is hiervan niet op de hoogte en 3% heeft geen antwoord op de vraag gegeven.

16% van de Rotterdammers luistert wekelijks naar Toegangsradio

Iets meer dan één op de acht Rotterdammers luistert wekelijks naar één of meer van de programma's die via Toegangsradio worden uitgezonden (figuur 3.2). Overigens kijkt bijna de helft van de wekelijkse luisteraars ook wekelijks naar Rotterdam TV. In totaal is 11% van de Rotterdamse bevolking een wekelijkse kijker én luisteraar van Toegangstelevisie en Toegangsradio.

Figuur 3.2 Bereik van Toegangsradio in 2002 naar etniciteit, leeftijd en geslacht

Bereik: etniciteit en leeftijd

Allochtonen luisteren vaker naar Toegangsradio

Onder allochtonen is het bereik van Toegangsradio aanzienlijk hoger dan onder autochtonen. Ruim eenderde van de allochtone Rotterdammers (35%) luistert wekelijks naar één of meer omroepen die via Toegangsradio uitzenden, tegen 7% van de autochtone Rotterdammers. Dit verschil kan worden verklaard door het feit dat veel omroepen hun uitzendingen richten op bepaalde etnische groepen in Rotterdam.

Het bereik van Toegangsradio is het grootst onder jongeren

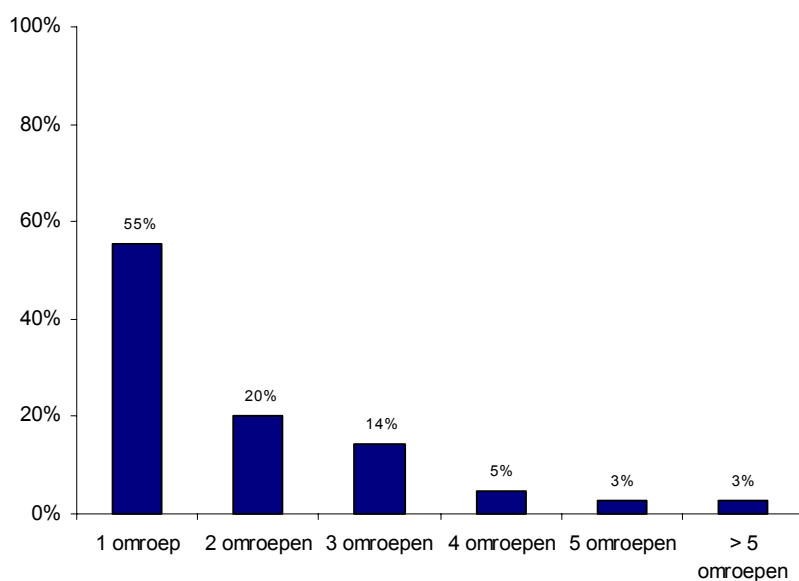
Het bereik van Toegangsradio verschilt ook per leeftijdsgroep. Het bereik is het grootst onder jongeren en het kleinst onder 55-plussers. Ruim een kwart van de Rotterdamse jongeren luistert wekelijks naar één of meer programma's op Toegangsradio. Het bereik van Toegangsradio onder mannen is vrijwel gelijk aan het bereik onder vrouwen.

De omroepen en waardering

55% van de luisteraars luistert naar één omroep; waardering 7,3

Een krappe meerderheid van de wekelijkse luisteraars van Toegangsradio luistert naar één omroep, eenderde luistert naar twee of drie omroepen. Eén op de tien luisteraars heeft een brede interesse: zij luisteren wekelijks naar vier of meer omroepen die via Toegangsradio uitzenden (figuur 3.3). De luisteraars waarderen de programma's op Toegangsradio gemiddeld met het rapportcijfer 7,3.

Figuur 3.3 Aantal omroepen waarnaar wekelijkse luisteraars luisteren

Migranten Omroep trekt de meeste luisteraars

Van alle radio-omroepen op Toegangsradio trekt de migranten omroep (MOR) de meeste luisteraars. Eén op de twintig Rotterdammers luistert wekelijks naar deze omroep. De vijf best beluisterde radio-omroepen staan vermeld in de volgende figuur.

Figuur 3.4 Top 5 van best beluisterde omroepen, 2000 en 2002⁴
(percentage Rotterdammers die desbetreffende omroep beluisteren)

2002		%	2000		%
		luisteraars			luisteraars
1	Migranten Omroep Rotterdam	5%	1	Radio Rapar/CBS	3%
2	Cabo Verde FM	3%	2	Migranten Omroep Rotterdam	3%
3	Radio Spangen	3%	3	Radio Milan	3%
3	Radio Milan	3%	4	Cabo Verde FM	2%
5	Radio SRS	2%	5	Omroep Delfshaven	2%
			5	Radio Krsna	2%
			5	Radio SRS	2%

⁴ Naarmate het percentage luisteraars lager is, krijgt de rangorde een meer indicatieve waarde.

Bereik via internet

Een klein aantal luisteraars beluisterd programma's via internet op slor.nl

Het is niet verwonderlijk dat veruit de meeste luisteraars van programma's op Toegangsradio dat via de radio doen. Toch geven zeven luisteraars aan de programma's te beluisteren via internet op www.slor.nl.

3.2 Ontwikkeling van bereik en waardering

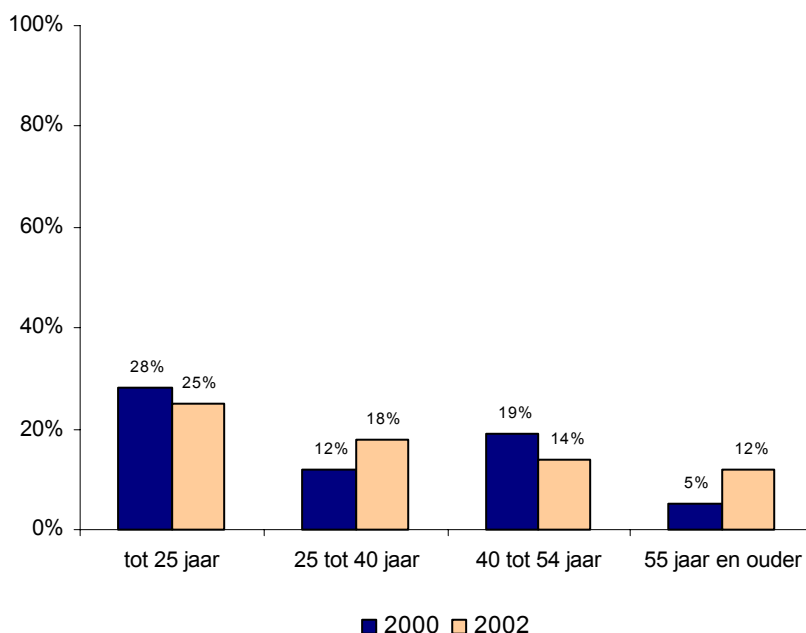
Bereik van en waardering voor Toegangsradio nemen toe

Het bereik van Toegangsradio is ten opzichte van 1998 en 2000 toegenomen. In 1998 en 2000 bereikte Toegangsradio nog zo'n 13% van de Rotterdammers, in 2002 steeg dit percentage naar 16%. Ook de waardering kende een positieve toename. In 1998 en 2000 werden de radio-uitzendingen nog met een 7 gewaardeerd, in 2002 lag het gemiddelde rapportcijfer op 7,3.

Toename van het aantal luisteraars in de leeftijdsgroepen 25 tot 40 jaar en 55+

Tot slot is opvallend dat de luisteraars in 2002 vaker uit verschillende leeftijdsgroepen komen. In 2000 luisterden voornamelijk jongeren tot 25 jaar en volwassenen van 40 tot 55 jaar. Onderstaande figuur toont aan dat er in 2002 meer luisteraars uit de leeftijdsgroepen van 25 tot 40 jaar en 55 jaar en ouder afstemmen op Toegangsradio.

Figuur 3.4 Luisteraars per leeftijdsgroep, 2000 en 2002

4 De respondenten aan het woord

Van alle deelnemers aan het onderzoek heeft bijna één op de drie een persoonlijke noot aan de vragenlijst toegevoegd. In totaal 192 Rotterdammers gaven tenminste één opmerking. De opmerkingen van de Rotterdammers zijn onder te verdelen in een aantal categorieën. Onderstaande figuur brengt de samengestelde categorieën in kaart.

Figuur 4.1 Indeling van gemaakte opmerkingen in procenten van het aantal Rotterdammers en absoluut aantal

Categorie	In %	n
Inhoud van Rotterdam TV	5%	35
Voorkeur voor TV Rijnmond	4%	28
Vragenlijst	4%	26
Kabelaanbod	4%	24
Buitenlandse zender is wenselijk	4%	24
Kijk niet, geen interesse, zap langs	4%	23
Communicatie	2%	13
Buitenlandse zender is niet wenselijk	2%	12
Anders	1%	7

Als het gaat om de **inhoud van Rotterdam TV**, dan zijn voornamelijk opmerkingen gemaakt over het ontbreken van uitzendingen van bepaalde bevolkingsgroepen (arabisch-islamitisch, Indiase films, Hindoestaans, Servisch en Kroatisch enz.). Verder geeft een aantal Rotterdammers aan dat de (beeld)kwaliteit beter zou kunnen. Ook vindt een aantal Rotterdammers het wenselijk dat uitzendingen vaker in het Nederlands worden ondertiteld.

Een aantal Rotterdammers heeft Rotterdam TV verward met **TV Rijnmond**. Bovendien blijkt dat regelmatig de opmerking werd gemaakt dat men liever naar TV Rijnmond kijkt.

Over de **vragenlijst** en het onderzoek zijn verschillende opmerkingen gemaakt en suggesties gedaan. Sommige Rotterdammers vinden het onderzoek zinloos. Een ander is zeer benieuwd naar de resultaten. Het vaakst is men verbaasd over een doorverwijzing in de vragenlijst waarbij men eerder aangaf Rotterdam TV niet te bekijken en vervolgens toch omroepen moest aankruisen.⁵

Het **kabelaanbod** is sterk bekritiseerd. Enkele Rotterdammers willen TVE, Eurosport, RTBF of de RAI terug op de kabel. Een enkeling zou zijn TV-aanbod zelf willen samenstellen.

Het blijkt dat een aantal Rotterdammers het **wenselijk** vindt dat er voor en door buitenlandse groeperingen televisie wordt gemaakt. Een enkeling geeft daarbij aan het belangrijk te vinden verschillende nationaliteiten te leren kennen. Tegenover deze groep staat een kleinere groep

⁵ Bij het opstellen van de vragenlijst is er rekening mee gehouden dat de naam Rotterdam TV minder bekend is dan de naam van de omroepen die uitzendingen verzorgen. Daarom is ook aan respondenten, die aangeven niet naar Rotterdam TV te kijken, de gehele lijst met omroepen voorgelegd.

die vindt dat het geld dat in Rotterdam TV wordt gestoken beter ergens anders voor gebruikt kan worden. Daarnaast voeren enkelen als argument aan dat een zender gericht op buitenlandse groepen slecht is voor de integratie in de Nederlandse samenleving.

Een kleine groep ondervraagden zegt **communicatie** over de zender belangrijk te vinden. De vragenlijst heeft voor bekendheid gezorgd en heeft ertoe bijgedragen dat enkelen naar de omroep zullen gaan kijken. Verder zouden enkelen het programmaoverzicht op papier willen zien.

Tot slot geven enkele ondervraagden aan nooit te kijken naar Rotterdam TV, de zender niet boeiend te vinden of geen interesse te hebben.

Bijlagen

BIJLAGE 1: Resultaten

Bekendheid van Rotterdam TV en Toegangsradio

Heeft u wel eens gehoord van Rotterdam TV, kanaal 59- op de kabel?

Toegangstelevsie	2002
Ja	72%
Nee	26%
Geen antwoord	3%
N (=aantal respondenten)	647

Rotterdam beschikt over een televisiekanaal op de kabel waar verschillende Rotterdamse groepen eigen televisieprogramma's kunnen uitzenden. Wist u dat?

Toegangstelevsie	2002
Ja	79%
Nee	20%
Geen antwoord	1%
N (=aantal respondenten)	647

Rotterdam beschikt over een aantal radiokanalen op de kabel waar verschillende Rotterdamse groepen eigen radioprogramma's kunnen uitzenden. Wist u dat?

Toegangsradio	2002
Ja	59%
Nee	38%
Geen antwoord	3%
N (=aantal respondenten)	647

Belang van Rotterdam TV

Vindt u het belangrijk dat Rotterdamse groepen eigen televisieprogramma's kunnen maken en uitzenden via de Rotterdamse kabel?

	2002
Ja	74%
Nee	23%
Geen antwoord	2%
N (=aantal respondenten)	647

Toegangstelevisie	Etniciteit*		Leeftijd*				Geslacht*	
	Autoch Toon	Alloch toon	<25	25-40	40-55	55+	Man	Vrouw
Ja	67%	88%	83%	73%	72%	72%	73%	75%
Nee	30%	11%	17%	26%	25%	23%	25%	22%
Geen antwoord	3%	1%	0%	1%	3%	5%	2%	3%
N (=aantal respondenten)	433	214	92	195	168	190	299	346

* Het totaal aantal respondenten is 647. Etniciteit, leeftijd en/of geslacht is in een aantal gevallen onbekend.

Belang van Toegangsradio

Vindt u het belangrijk dat Rotterdamse groepen eigen radioprogramma's kunnen uitzenden?

	2002
Ja	58%
Nee	19%
Weet niet	19%
Geen antwoord	3%
N (=aantal respondenten)	647

Toegangsradio	Etniciteit*		Leeftijd*				Geslacht*	
	Autoch Toon	Alloch toon	<25	25-40	40-55	55+	Man	Vrouw
Ja	68%	53%	63%	62%	63%	48%	57%	59%
Nee	10%	24%	13%	21%	23%	18%	21%	18%
Weet niet	19%	20%	22%	17%	13%	27%	19%	20%
Geen antwoord	4%	1%	2%	1%	1%	7%	3%	3%
N (=aantal respondenten)	433	214	92	195	168	190	299	346

* Het totaal aantal respondenten is 647. Etniciteit, leeftijd en/of geslacht is in een aantal gevallen onbekend.

Kenmerken van kijkers

Toegangstelevisie	1998	2000	2002
Weekkijkers (bereik)	14%	20%	23%
Incidentele (niet-wekelijkse) kijkers	11%	8%	13%
Quasi-kijkers	21%	17%	14%
Niet-kijkers	54%	56%	50%
N (=aantal respondenten)	738	623	647

Toegangstelevisie	Etniciteit*		Leeftijd*				Geslacht*	
	Autoch toon	Alloch toon	<25	25-40	40-55	55+	Man	Vrouw
Weekkijkers (bereik)	12%	46%	34%	28%	22%	15%	25%	22%
Incidentele (niet-wekelijkse) kijkers	11%	17%	16%	17%	10%	8%	14%	12%
Quasi-kijkers	15%	10%	10%	14%	10%	18%	14%	13%
Niet-kijkers	62%	26%	40%	41%	58%	59%	47%	53%
N (=aantal respondenten)	433	214	92	195	168	190	299	346

* Het totaal aantal respondenten is 647. Etniciteit, leeftijd en/of geslacht is in een aantal gevallen onbekend.

Kenmerken van luisteraars

Toegangsradio	1998	2000	2002
Luisteraars	13%	14%	16%
Quasi-luisteraars	11%	5%	11%
Niet-luisteraars	76%	80%	73%
N (=aantal respondenten)	738	623	647

Toegangsradio	Etniciteit*		Leeftijd*				Geslacht*	
	Autoch toon	Alloch toon	<25	25-40	40-55	55+	Man	Vrouw
Luisteraars	7%	35%	25%	19%	14%	12%	15%	17%
Quasi-luisteraars	12%	7%	10%	6%	10%	16%	9%	12%
Niet-luisteraars	81%	58%	65%	76%	76%	73%	76%	71%
N (=aantal respondenten)	433	214	92	195	168	190	299	346

* Het totaal aantal respondenten is 647. Etniciteit, leeftijd en/of geslacht is in een aantal gevallen onbekend.

Aantal kijkers en luisteraars

Toegangsradio	Rotterdam TV			
	Weekkijkers	Incidentele kijkers	Niet-Kijkers	Totaal
Luisteraars	68 (11%)	9 (1%)	28 (4%)	105 (16%)
Niet-luisteraars	82 (13%)	74 (11%)	386 (60%)	542 (84%)
N (=aantal respondenten)	150 (23%)	83 (13%)	414 (64%)	647 (100%)

- Bovenstaande tabel bevat gegevens over het kijken naar Rotterdam TV en het luisteren naar toegangsradio. Leesvoorbeeld: 11 procent van de Rotterdammers luistert naar toegangsradio *en* kijkt wekelijks naar Rotterdam TV.

Kijkers naar aantal omroepen waarnaar ze kijken

Aantal televisie-omroepen	Kijkers
1	34%
2	20%
3	17%
4-5 omroepen	16%
6-10	10%
>10	3%
N (=aantal respondenten)	233

Luisteraars naar aantal omroepen waarnaar ze luisteren

Aantal radio-omroepen	Luisteraars
1	55%
2	20%
3	14%
4	5%
5	3%
>5	3%
N (=aantal respondenten)	105

Kijkers van omroepen op Toegangstelevisie

Met kijkers worden de respondenten bedoeld die wekelijks of incidenteel naar een omroep kijken. De cijfers hebben betrekking op het jaar 2002 en hebben slechts een indicatieve waarde.

Omroep	Aantal kijkers	% kijkers
'KunstKanaal'	69	11%
'Films in Rotterdam'	61	9%
'Cineac Pietje Bell'	54	8%
'Feza TV'	46	7%
'Islamic Relief'	30	5%
'Humanitas TV'	23	4%
'RTV Cabo Verde'	20	3%
'DAAN TV'	19	3%
'Krsna TV'	19	3%
'Asian Caribbean TV (AC-TV)'	18	3%
'Latino TV'	18	3%
'4-M TV'	17	3%
'Kom en Zie'	17	3%
'Video 2000'	17	3%
'Geld & Financiën'	15	2%
'Natraj TV'	15	2%
'Tam Tam TV'	15	2%
'Bouw!!'	14	2%
'Sema TV'	14	2%
'Victory Outreach Rotterdam'	13	2%
'Johan Maasbach'	12	2%
'De Levende Steen'	12	2%
'Nos Rais'	12	2%
'Apna Media'	11	2%
'Ta Nos Ta Antia'	11	2%
'Big Smile TV'	10	2%
'Canlar TV'	10	2%
'De Gasten Komen'	10	2%
'MTNL en MC2'	10	2%
'Messiah TV'	9	1%
'Vollemaan'	9	1%
'RT-7'	7	1%
'XTV'	7	1%
'Advocaat +'	6	1%
'Eben Haezer TV'	6	1%
'Houdt Vast TV'	6	1%
'Skip TV'	6	1%
'Ethio TV'	5	1%
'Nelo TV'	5	1%
'Osho TV'	5	1%
'Smart Project Space/Almenac'	5	1%
'Watan TV'	5	1%
'Foundation TV'	4	1%
'Intern TV'	4	1%
'KSP (Kongolese TV)'	4	1%
'Merab TV'	4	1%
'Tabernakel Gospel'	4	1%
'TV Erena'	4	1%
'Rus TV'	3	0%
'Starscout'	3	0%
'URDU TV'	3	0%
'L.A.M. Gezius TV'	2	0%
'Hibre Ethiopia'	1	0%
'J.M.P.R.'	1	0%
'P.A.R.K. 4DTV'	1	0%

Luisteraars van omroepen op Toegangsradio

Met luisteraars worden de respondenten bedoeld die wekelijks naar een omroep luisteren. De cijfers hebben betrekking op het jaar 2002 en hebben slechts een indicatieve waarde.

Omroep	Aantal luisteraars	% luisteraars
'Migranten Omroep (M.O.R.)'	31	5%
'Cabo Verde FM'	18	3%
'You Radio'	15	2%
'Radio Spangen'	15	2%
'Radio Milan'	15	2%
'Radio SRS'	13	2%
'Radio Krsna'	12	2%
'Radio Ebony'	12	2%
'Radio Rapar/CBS'	12	2%
'Radio Tarwewijk'	12	2%
'Mens en Bijbel'	9	1%
'Radio de Vrolijke Noot'	9	1%
'Radio Nos Rais'	9	1%
'Radio Stanvaste'	8	1%
'Radio Voz de Cabo Verde'	6	1%
'Bakoos Eritrease Radio Sending'	4	1%
'Radio Atlantico'	4	1%
'Radio Mondial Setasan'	3	0%
'Radio Siera Leone'	2	0%
'Radio Democratia'	1	0%
'Radio Nusantara'	0	0%
'Radio Kahombo'	0	0%

Algemene waardering van kijkers en luisteraars voor Toegangstv en -radio

Waardering	Toegangstelevisie	Toegangsradio
Zeer goed	3%	4%
Goed	21%	23%
Ruim voldoende	18%	18%
Voldoende	24%	20%
Matig	12%	6%
Slecht	2%	0%
Onbekend	18%	29%
N (=aantal respondenten)	233	105

Periode dat kijkers naar Toegangstelevisie kijken

Periode	Toegangstelevisie
Sinds 1 maand	2%
Sinds 2 tot en met 12 maanden	33%
Sinds 1 tot 2 jaren	29%
Langer dan 2 jaren	26%
N (=aantal respondenten)	166

Teletekst

Maakt u gebruik van teletekst onder Rotterdam TV?

	Toegangstelevisie
Ja, regelmatig	6%
Ja, soms	16%
Nee	78%
N (=aantal respondenten)	621

Waarvoor gebruikt u teletekst van Rotterdam TV?

	Toegangstelevisie
Voor het programmaoverzicht	39%
Informatie over omroepen	17%
Info over omroepen en programmaoverzicht	44%
N (=aantal respondenten)	122

Radio beluisteren via internet

Beluistert u de programma's op Toegangsradio (ook) via internet (www.slur.nl)?

	Toegangstelevisie
Ja	7%
Nee	75%
Niet van toepassing	15%
Geen antwoord	3%
N (=aantal respondenten)	105

BIJLAGE 2: Welke informatie wilt u in de toekomst op teletekst van Rotterdam TV kunnen vinden?

Informatie over....	% van teletekstgebruikers (n=139)	Aantal keer genoemd
Activiteiten, uitgaan, kunst & cultuur, bioscopen	12%	17
Uitgebreid programmaoverzicht	7%	10
(Regio)nieuws	6%	9
Sport uit de regio	5%	7
Vacatures	4%	6
Het weer	4%	5
Gezondheid en onderwijs	3%	4
Multiculturele evenementen, Surinamers, Antillianen	2%	3
Rotterdamse politiek	1%	2
Verkeersinformatie, flitspalen	1%	2
Omroepen en kanalen	1%	2
Rechten van buitenlanders	1%	1
Telefoonnummers van organisaties	1%	1
Schoolroosters	1%	1
Politieberichten	1%	1
Meer voetbal over Feyenoord en Excelsior	1%	1
Woningen	1%	1
Vliegtuigen	1%	1
Van alles wat	1%	1
Het aanbod is voldoende	1%	4

BIJLAGE 3: De betekenis van de percentages

In de tabellen in dit rapport staan de uitkomsten in percentagevorm weergegeven. Dit is gedaan omdat percentages in populaties van verschillende grootte (bijvoorbeeld: de steekproef versus heel Rotterdam) onderling gemakkelijker te vergelijken zijn dan aantallen.

Metingen via een steekproef leveren een schatting van de werkelijkheid. Het toevalskarakter van de steekproef heeft als consequentie, dat schatting en werkelijke waarde ten gevolge van het toeval kunnen afwijken. (*Daarnaast* zijn ook afwijkingen mogelijk ten gevolge van andere zaken dan het toeval, zoals onder- en oververtegenwoordigingen van bepaalde categorieën respondenten, bijvoorbeeld door selectieve non-respons.) Deze mogelijke afwijkingen ten gevolge van het toeval kunnen worden uitgedrukt in statistische betrouwbaarheidsmarges. Gangbaar hierbij is een uitdrukking in 95%-betrouwbaarheidsmarges.

De 95%-betrouwbaarheidsmarge bij een steekproefpercentage en een steekproefgrootte geeft aan, hoe groot de afwijking van de geschatte waarde met de werkelijke waarde zou kunnen zijn ten gevolge van het toeval. De betekenis van zo'n marge is, dat, indien de steekproef en de meting vele malen zouden worden herhaald, en steeds een 95%-betrouwbaarheidsmarge zou worden bepaald, de werkelijke waarde zich in 95 van de 100 gevallen binnen de betrouwbaarheidsmarge zal bevinden.

Een betrouwbaarheidsmarge (dus: de onnauwkeurigheid) is kleiner naarmate de steekproef groter is, maar verschilt ook met het gemeten percentage: percentages van rond de 50% hebben de grootste onnauwkeurigheid, en hoe verder het percentage van de 50% af zit, hoe kleiner de onnauwkeurigheid¹. Dit betekent in het bijzonder ook, dat bij heel kleine percentages die zijn veroorzaakt door één of twee respondenten nog sprake kan zijn van een toevalstreffer, maar dat dit niet kan worden gezegd als het wat meer respondenten betreft.

De volgende tabel geeft voor in steekproeven of delen daarvan gemeten percentages de betrouwbaarheidsmarges voor een meting van 50% (dus voor het ongunstigste geval), en ter illustratie ook voor een meting van 10- of 90%.

Figuur II.1: De 95%-betrouwbaarheidsmarges van gemeten percentages.

Bij een (deel-)steekproefomvang van:	Is 10% eigenlijk:	is 50% eigenlijk:	is 90% eigenlijk:
50	10%±8%	50%±14%	90%±8%
100	10%±6%	50%±10%	90%±6%
150	10%±5%	50%± 8%	90%±5%
200	10%±4%	50%± 7%	90%±4%
250	10%±4%	50%± 6%	90%±4%
500	10%±3%	50%± 4%	90%±3%
647 (volledige SLOR enquête)	10%±2%	50%± 4%	90%±2%

Voorbeeld: als in een steekproef(-deel) van 500 ondervraagden 50% een bepaald antwoord geeft, moet dit gelezen worden als 50% ± 4%, ofwel 46 à 54 procent. Bij kleinere of grotere gemeten percentages wordt deze marge kleiner.

BIJLAGE 4: Begeleidende brief wethouder Hulman

Gemeente Rotterdam

Gemeentebestuur

Stefan Hulman

Wethouder Kunstzaken en Vervoer

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsel 40
Rotterdam

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website : www.cos.nl

E-mail: info@nl

Fax: (010)4032501

Telefoon: (010) 4032568

Ons kenmerk: COS

Betreft: Vragenlijst "Televisie en radio
voor en door Rotterdammers"

Datum: 6 november 2002

Geachte mevrouw, mijnheer

Het gemeentebestuur van Rotterdam staat voor een cultuurbeleid dat aansluit bij de veelzijdigheid van de stad. Zij ondersteunt daarom de uitzendingen van verschillende groepen uit de Rotterdamse bevolking op de Rotterdamse radio en televisie. Het gemeentebestuur wil graag weten of u naar de Rotterdamse televisie en radio kijkt en luistert, en wat u van de uitzendingen vindt. Het Centrum voor Onderzoek en Statistiek (COS) is gevraagd dit te onderzoeken en heeft daartoe een vragenlijst opgesteld.

De vragenlijst vindt u als bijlage bij deze brief. Wilt u zo vriendelijk zijn om de vragenlijst in te vullen en terug te sturen naar het COS. Daarvoor kunt u de bijgevoegde antwoordenvolop gebruiken. Een postzegel is niet nodig!

Dat u, en niet uw buurman of buurvrouw, de vragenlijst krijgt toegestuurd, berust op toeval. Uw naam is verkregen via een steekproeftrekking uit het bevolkingsregister. Uw antwoorden worden uiteraard strikt vertrouwelijk behandeld en anoniem verwerkt. Het nummer op de vragenlijst wordt alleen gebruikt om na te gaan of de vragenlijst al is teruggestuurd.

Als dank voor de moeite ontvangt elke vijftigste inzender een cadeaubon ter waarde van € 25. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Maïke Brokken van het COS, telefoonnummer 403 25 66.

Alvast bedankt voor uw medewerking.

S. Hulman
wethouder Kunstzaken

